

Αθήνα, 1 Απριλίου 2022

Ερώτηση
Προς τους κ.κ. υπουργούς
Παιδείας και Θρησκευμάτων
Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα: «Να μην απομακρυνθούν από τα σχολεία τους στη μέση της σχολικής χρονιάς τα προσφυγόπουλα της Δομής του Ελαιώνα».

Τον Ιούνιο του 2021 οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ με πρωτοβουλία των αρμόδιων τομεαρχών Νίκου Φίλη και Γιώργου Ψυχογιού κατέθεσαν ερώτηση στη Βουλή ρωτώντας τους αρμόδιους υπουργούς αν δεσμεύονται ότι δεν θα απομακρυνθούν οι πρόσφυγες μαθητές και μαθήτριες από τα σχολεία τους, καθώς και ότι θα διασφαλίσουν την απρόσκοπτη φοίτηση αυτών στα σχολεία που είναι ήδη εγγεγραμμένοι/ες¹. Τότε το υπουργείο Παιδείας απάντησε, μεταξύ άλλων, ότι «...Αναφορικά με τη φοίτηση των προσφύγων μαθητών και μαθητριών της δομής του Ελαιώνα στις σχολικές μονάδες, στο υπ' αριθ. Πρωτ. 11883/11-6-2021 έγγραφο της Δ/σης Α/θμιας Εκπ/σης Α' Αθήνας αναφέρεται ότι : «[...] Θεωρώντας την εκπαίδευση ως βασικό πυλώνα κοινωνικής ένταξης και ενσωμάτωσης, σας διαβεβαιώνουμε ότι τα σχολεία αρμοδιότητας της ΔΠΕ Α' Αθήνας, θα συνεχίσουν να παρέχουν ποιοτική εκπαίδευση που απευθύνεται σε όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές χωρίς διακρίσεις λόγω χρώματος, καταγωγής, θρησκείας, νομικού καθεστώτος κλπ.[...]». Επίσης, στο υπ' αριθ. Πρωτ. 16576/10-6-2021 έγγραφο της Δ/σης Β/θμιας Εκπ/σης Α' Αθήνας αναφέρεται ότι: «Η ΔΔΕ Α' Αθήνας δεν έχει προβεί σε ενέργειες απομάκρυνσης προσφύγων μαθητών/τριών 3 από τα σχολεία τους και η φοίτησή τους συνεχίζεται απρόσκοπτα στα σχολεία που είναι ήδη εγγεγραμμένοι/νες»² και το υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι «...Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι η στρατηγική επιλογή της συγκεκριμένης Δομής έγκειται στη χωροταξία της Δομής Ελαιώνα, καθώς βρίσκεται κοντά στο κέντρο της Αθήνας, γεγονός που ευνοεί την ένταξη στην ελληνική κοινωνία, την επαγγελματική αποκατάσταση και την αυτόνομη διαβίωση των ωφελούμενων. Στοιχεία σημαντικά για την ομαλή ψυχοκοινωνική εξέλιξη των πληθυσμών αυτών, αντίθετα προς την ιδρυματοποίηση που μπορεί να φέρει η μακρόχρονη παραμονή στο υποστηρικτικό πλαίσιο μίας Δομής Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας. Στον σχεδιασμό δεν υπάρχει κανένας «εκτοπισμός» οικογενειών, αντίθετα ο προσφυγικός παιδικός και νεανικός πληθυσμός αποτελεί κριτήριο για την προσαρμογή και την ένταξη των ίδιων και των οικογενειών τους, με την εκπαίδευση να αποτελεί τον πυλώνα της ενταξιακής διαδικασίας και κορυφαίο ενταξιακό σκοπό. Επομένως, όχι μόνο δεν υπάρχει «εκδίωξη», αλλά πλήρης σύμπνοια του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, της Ε.Ε και του Ο.Η.Ε που θα οδηγήσει στην εφαρμογή ενός ολιστικού προγράμματος, το οποίο θα εξασφαλίσει την πρόσβαση στην εκπαίδευση όλων των παιδιών. Είναι απόλυτη προτεραιότητά μας η απρόσκοπτη συνέχιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο στον Ελαιώνα, όσο και στις υπόλοιπες δομές της χώρας και ειλημμένη απόφαση μας να διασφαλιστεί η συνέχεια της διαδικασίας»³.

1 <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c0d5184d-7550-4265-8e0b-078e1bc7375a/11656740.pdf>

2 <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/67715b2c-ec81-4f0c-ad6a-476a34d732bd/11681483.pdf>

3 <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/67715b2c-ec81-4f0c-ad6a-476a34d732bd/11689500.pdf>

Σε αντίθεση, όμως, με όσα διαβεβαίωναν οι αρμόδιοι υπουργοί, ήδη 22 παιδιά από τη δομή του Ελαιώνα αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σχολεία όπου φοιτούν, στη μέση της σχολικής χρονιάς, διακόπτοντας μια ευαίσθητη διαδικασία ένταξης και χωρίς να έχει γίνει μετεγγραφή τους σε άλλα σχολεία, παρά τις διαβεβαιώσεις, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, του Δημάρχου Μπακογιάννη και της Μ. Δασκαλάκη, δημοτικής συμβούλου υπεύθυνης για θέματα προσφύγων και μεταναστών, ότι τα παιδιά δε θα μετακινηθούν στη μέση της σχολικής χρονιάς. Σύμφωνα δε με μαρτυρίες τα 22 παιδιά έχουν μεταφερθεί στη Δομή του Σχιστού, ενώ άμεσα αναμένεται να απομακρυνθούν ακόμα 25 παιδιά. Όλα αυτά συμβαίνουν ενώ ταυτόχρονα η κυβερνητική υποκρισία και οι επικοινωνιακοί χειρισμοί περισσεύουν. Πότε με την υποδοχή των προσφύγων πρώτης κατηγορίας από την Ουκρανία και πότε με την επίσκεψη του υπό απέλαση μαθητή Σαϊντού Καμαρά στον πρωθυπουργό, την ώρα που η κυβέρνηση απέρριπτε την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ σχετικά με τον Σαϊντού και εκατοντάδες άλλες παρόμοιες περιπτώσεις. Αντίθετα ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ έχει ταχθεί υπέρ της απόδοσης των ίδιων δικαιωμάτων σε όλους τους πρόσφυγες ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας ή χρώματος. Σημειωτέον ότι την Πέμπτη, 31.3.2022, η Ανοιχτή Πόλη, μαζί και με άλλες αυτοδιοικητικές κινήσεις και συνδικαλιστικούς φορείς, κατέθεσαν διάβημα στο διοικητή της δομής φιλοξενίας προσφύγων του Ελαιώνα και ζήτησαν την παύση της διαδικασίας εκκένωσης και την αποτροπή της άνισης και άδικης μεταχείρισης των παιδιών, με τη βίαιη διακοπή της φοίτησής τους.

Επειδή, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία για τις εγγραφές και τη φοίτηση των προσφυγόπουλων η ένταξη τους γίνεται υπό προϋποθέσεις, ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις. Επιπλέον τα προσφυγόπουλα κατά την παραμονή τους στη χώρα υποχρεούνται να εντάσσονται σε μονάδες παροχής εκπαίδευσης, ενώ οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να παράσχουν τα αναγκαία και επαρκή μέσα για την υποστήριξη και διευκόλυνση της σχετικής διαδικασίας.

Επειδή η κυβέρνηση ΝΔ και το υπουργείο Παιδείας από την πρώτη στιγμή υπονομεύουν την ένταξη στο σχολείο παιδιών, που ήρθαν στην Ελλάδα με τις προσφυγικές ροές των προηγούμενων ετών είτε με τις οικογένειες του είτε ως ασυνόδευτοι ανήλικοι και εξαναγκάστηκαν με βίαιο τρόπο να αλλάξουν περιβάλλον διακινδυνεύοντας τη ζωή τους προκειμένου να σωθούν, εφαρμόζοντας από το 2019 πολιτικές που αντίκεινται στη σχετική νομοθεσία, δηλαδή το δικαίωμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το διεθνές ανθρωπιστικό δικαίωμα και το δικαίωμα των προσφύγων.

Επειδή η εκπαίδευση προσφύγων αναφέρεται σε ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες, μπορεί να περιλαμβάνει και εξειδικευμένους σχεδιασμούς, που σχετίζονται με τους πρόσφυγες ως ευάλωτης κοινωνικής ομάδας, και παρέχεται από τις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και κατ' εξαίρεση τις Δ.Υ.Ε.Π., ενώ οι πολιτικές της κυβέρνησης ΝΔ συνίστανται στον αποκλεισμό των προσφυγόπαιδων από το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, ή/και στη μη συστηματική τοποθέτησή τους στα σχολεία, στην κοινωνική περιθωριοποίηση, στις ρατσιστικές και ξενοφοβικές απόψεις. Δείγμα δε των πολιτικών αυτών είναι η στυγνή παραδοχή της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας το 2019 ότι είχαν χαθεί 5.000 προσφυγόπουλα από τους χώρους εκπαίδευσης, η ρατσιστική δημοσιοποίηση της λίστας με ονόματα νηπίων προσφύγων από πρώην «γαλάζιο» βουλευτή και οι σχετικές δηλώσεις του υφυπουργού Παιδείας, που θεωρεί ότι αποτελεί πρόβλημα η ύπαρξη μεταναστών και προσφύγων μαθητών στα σχολεία της Αθήνας, τα προβλήματα στη φοίτηση των προσφυγόπουλων από τη Δομή της Ριτσώνας και οι σχετικές ακραίες θέσεις εκπροσώπων της αυτοδιοίκησης, η διακοπή φοίτησης 8 προσφυγόπουλων στο νηπιαγωγείο των Βρασών, η μη συμμόρφωση στις προτάσεις του Συνήγορου του Πολίτη για τη σοβαρή παραβίαση του στοιχειώδους δικαιώματος στην εκπαίδευση των παιδιών που διαβιούν σε Δομές και ΚΥΤ του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

1. Προτίθενται να αποκαταστήσουν τους 22 πρόσφυγες μαθητές και μαθήτριες προβαίνοντας σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να ολοκληρώσουν τη φοίτησή τους στα σχολεία που είναι ήδη εγγεγραμμένοι/ες κατά το τρέχον σχολικό έτος;
2. Δεσμεύονται ότι δεν θα απομακρυνθούν άλλοι πρόσφυγες μαθητές και μαθήτριες από τα σχολεία τους, καθώς και ότι θα διασφαλίσουν την απρόσκοπτη φοίτηση αυτών στα σχολεία που είναι ήδη εγγεγραμμένοι/ες;
3. Σε ποιες σχολικές μονάδες, τάξεις υποδοχής ή Δ.Υ.Ε.Π. φοιτούν ήδη οι 22 πρόσφυγες μαθητές και μαθήτριες που απομακρύνθηκαν από τη Δομή του Ελαιώνα;

4. Αν δεν συνεχίζεται η φοίτησή τους, γιατί δεν έγινε κάθε απαραίτητη ενέργεια για την ένταξη και μετεγγραφή τους από τα διοικητικά όργανα που έχουν την εποπτεία και τη μέριμνα για την ομαλή και απρόσκοπτη φοίτηση των προσφυγόπουλων; Γιατί δεν τηρήθηκαν διαδικασίες και προϋποθέσεις, ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φίλης Νίκος

Ψυχογιός Γιώργος